Základná škola s materskou školou, Dolný Smokovec 16021, Vysoké Tatry

Výchovný program

Školského klubu detí

Prírodou sa učím žiť

„Ak skutočne milujete prírodu, všade nájdete krásu.“
Vincent Van Gogh

Názov školy:	Základná škola s materskou školou, Dolný Smokovec

Názov zariadenia:	Školský klub detí
Adresa:	Dolný Smokovec 16021 059 81 Vysoké Tatry
Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Webová stránka	zsdsmokovec@gmail.com
Kontakt	+421 52 442 25 95
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	27.08.2024
Dátum prerokovania v rade školy	07.11.2024
Platnosť výchovného programu	2024-2028
Zriaďovateľ	Mesto Vysoké Tatry 062 01 Starý Smokovec

Mgr. Ondrej Balogh
riaditeľ školy

.
.....

Pečiatka a podpis riaditeľa školy

1. NÁZOV VÝCHOVNÉHO PROGRAMU

Názov programu „Prírodou sa učím žiť“ vychádza z poznania, že príroda je skvelým učiteľom, inšpiruje nás, učí ako správne žiť, prekonávať prekážky, vzájomne si pomáhať a rásť. Bližší kontakt s prírodou rozvíja aj postoje ako ochrana prírody a úcta k všetkému, čo v prírode žije, pretože v nej má všetko svoj zmysel a dokonalú múdrosť.

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Ciele školského klubu detí sú v súlade so Štátnym výchovným program z dňa 25. novembra 2022 pod číslom 2022/20417:3-A2140 s platnosťou od 1. septembra 2023

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa
- základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne
- pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu
- a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup
- vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál
- a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní
- sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

2.1 Vlastné ciele a poslanie výchovy

Vlastnými cieľmi a poslaním výchovy v ŠKD vymedzenými naším výchovným programom chceme vytvoriť pre žiakov v poobedňajších hodinách po vyučovaní nielen priestor, ale aj možnosti k poznávaniu oblastí, ktoré žiaka podnecujú k bádaniu a tvorivej činnosti, ako aj k podnetom poznávania samého seba.

Ciele nášho školského klubu detí sú:

- vytvoriť príjemné a bezpečné výchovné prostredie
- rozvíjať u detí manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, estetické a psychomotorické schopnosti,
- zvýšiť záujem o ochranu životného prostredia
- formovať u detí prosociálne cítenie a kladný vzťah k ľudom a prírode
- rozvíjať medzi deťmi spoluprácu a kamarátstva,
- viesť deti k otvorenej komunikácii a komunikácii bez strachu, k vyjadreniu vlastného názoru,
- odbúravať u detí stres prostredníctvom pohybu a iných aktivít
- celostný osobnostný rozvoj dieťaťa

Poslaním nášho školského klubu detí je

- výchovno-vzdelávacia činnosť zameraná na uspokojenie a rozvíjanie záujmov detí v čase mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie.
- výchovu a vzdelávanie smerovať k príprave žiakov na život, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, otvorene komunikovať, rýchlo a účinne riešiť problémy.
- formovať detí po stránke rozumovej, mravnej, pracovnej, estetickej a telesnej, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V školskom klube detí sa forma výchovy uskutočňuje ako denná.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKD

Školský klub detí je školské zariadenie, ktoré je zamerané na organizovanie voľného času detí mimo vyučovacieho procesu, na uspokojovanie ich záujmov a potrieb, ako aj prípravu na vyučovanie. Náš ŠKD sa nachádza vo Vysokých Tatrách, kde majú deti dostatok podnetov na získavanie zážitkov, uskutočňovanie aktivít a kreatívneho tvorenia spojeného s prírodou. ŠKD má k dispozícii dve samostatné triedy, ktoré sú umiestnené v hlavnej budove školy na 1. poschodí. Poskytuje výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania pre 26 detí v jednom heterogénnom oddelení. Komorné prostredie ŠKD umožňuje takmer rodinnú výchovu detí, vďaka dobrej atmosfére a výbornému vzťahu vychovávateľ - dieťa - rodič.

4.1 Charakteristika detí

Školský klub detí navštevujú žiaci 1. – 4. ročníka ZŠ z oblasti Vysokých Tatier, z obce Nová Lesná a Veľký Slavkov, odkiaľ dochádzajú električkou, autobusom, alebo v doprovode rodičov. Škola je multikultúrna jej súčasťou sú i deti z iných krajín. ŠKD navštevujú aj deti so špeciálne výchovno-vzdelávacími potrebami u ktorých sa prejavujú ťažkosti a problémy nielen priamo v priebehu vyučovacieho procesu, ale i pri výchove mimo vyučovania. Pre tieto deti vytvárame priestor pre odstraňovanie alebo aspoň zmierňovanie ich problémov, ktoré plynú z prítomnosti špecifických vývinových porúch učenia.

4.2 Podmienky a organizácia vzdelávania v školskom klube

- Deti do ŠKD prijímame na nasledujúci školský rok do 15.septembra. V prípade potreby aj počas školského roka.
- ŠKD je v prevádzke celý školský rok, okrem dní pracovného pokoja a štátnych sviatkov denne od 7.00 hod. do 16.00 hod.
- Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti ŠKD je určená všeobecným záväzným nariadením zriaďovateľa ŠKD .
- Rozsah dennej dochádzky, spôsob odchodu detí, prípadne záujmovú činnosť mimo ŠKD uvedie rodič na zápisnom lístku. Prípadné zmeny v dochádzke a spôsobe odchodu oznamuje rodič písomne.
- Dieťa preberá zo ŠKD zákonný zástupca alebo osoba poverená zákonným zástupcom osobne, pokiaľ nie je v osobnom spise dieťaťa (žiadosti o prijatie dieťaťa do ŠKD) uvedený iný spôsob odchodu dieťaťa z ŠKD.

Celý výchovno - vzdelávací proces v ŠKD je realizovaný prostredníctvom štyroch činností :

- ***Oddychové činnosti*** - sú pokojné, pohybovo a psychicky nenáročné, realizované po príchode z obedu. Realizujú sa formou čítania, maľovania, formou oddychových hier, či rôznymi spoločenskými hrami. Optimálnym riešením odpočinku je voľba činnosti samotným dieťaťom, podľa individuálnej potreby a vlastného želania.
- ***Rekreačné činnosti*** - slúžia na výdatnú pohybovú aktivitu a realizujú sa formou pobytu vonku, hrami na ihriskách, vychádzkami, pohybovými hrami, športom, tancom a cvičením. Deťom pomáhajú odreagovať sa, odstrániť únavu.
- ***Tematická oblasť výchovy*** - je dôležitou súčasťou výchovy vo voľnom čase, uskutočňuje sa v rámci oddelení, prípadne v telocvični, alebo pri interaktívnej tabuli, podľa organizácie a plánovania vychovávateľky formou pravidelných, priebežných a príležitostných činností. Pomáha deťom rozširovať priestor a ich vnútorný rast, je nevyhnutnou podmienkou ich zdravého rozvoja.
- ***Príprava na vyučovanie*** - zameriava sa na nácvik a postupné ovládanie samostatnej práce, systematickej a pravidelnej prípravy, grafickej úpravy písma pri vypracovaní domácich úloh. Patria sem všetky činnosti, ktoré súvisia s plnením školských povinností. Dôraz sa kladie na utvrdzovanie učiva zábavnou a hravou formou pomocou didaktických hier.

4.3 Hodnoty uznávané v školskom klube detí

Hodnoty sa vzájomne podmieňujú a každá z nich predstavuje súbor práv a povinností.

Sloboda pre nás znamená:

- Každý má právo prejaviť svoju tvorivosť, originalitu, invenciu.
- Nik nesmie svojím konaním ohrozovať a obmedzovať druhých.
- Každý musí rešpektovať integritu ostatných detí, správať sa k ním ohľaduplne.
- Každý má právo podieľať sa na tvorbe pravidiel ŠKD.
- Všetci máme povinnosť rešpektovať pravidlá stanovené v školskom klube detí.
- Každý má právo na vlastný názor a jeho vyjadrenie v primeranej forme.
- Každý má právo na autonómne konanie a zodpovedá za jeho dôsledky.

Ľudskosť pre nás znamená:

- Konáme a myslíme bez predsudkov.
- Spoločne budujeme atmosféru priateľstva, spolupráce a tolerancie.
- Každý má právo cítiť sa v ŠKD bezpečne.
- Každý má právo byť pochopený, snažíme sa byť empatickí.
- Každý má právo byť akceptovaný, nerobíme rozdiely v rasách, náboženstve, pohlaví, pôvode.
- Každý má právo na omyl, každý sa snaží svoje chyby naprávať.

Vzdelanie pre nás znamená:

- Každý má právo si zvoliť vlastnú cestu vo vzdelávacích aktivitách a záujmovej činnosti.
- Každý má príležitosť zvládnuť kľúčové kompetencie a rozvíjať ich.
- Každý je povinný rešpektovať vzdelávacie aktivity a záujmové činnosti ostatným, nebráni im.

5. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa, sú otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie cez výchovné programy školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa ŠKD plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

5.1 Komunikácia a práca s informáciami - KPI

Komunikácia a práca s informáciami je zameraná na verbálnu a neverbálnu komunikáciu, na virtuálnu komunikáciu, na budovanie digitálnej stopy, na riešenie konfliktov, na aktívne počúvanie, na prezentačné zručnosti, na kritické myslenie, na vyhľadávanie a rozoznávanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), na overovanie informácií a na čitateľskú matematickú a digitálnu gramotnosť. Cieľom TOV Komunikácia a práca s informáciami je rozvíjanie a preferovanie komunikačných schopností. Preferovať komunikatívno – zážitkový model, podnecovať aktivitu, budovať sebadôveru, viesť ich k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov, k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie. Rozvíjať logické a kritické myslenie spolupracovať v skupine pri riešení problémov.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

5.2 Sebarozvoj a svet práce – SSP

Cieľom TOV Sebarozvoj a svet práce je viesť deti k získaniu zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, získať praktické pracovné návyky a je založená na tvorivej spolupráci detí. Koncepcia oblasti Sebarozvoj a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých deti prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou. Je zameraná na personalizáciu, definovanie seba, sebadôveru, sebapoznávanie, na manažment času, na sebadisciplínu, na vlastné prezentovanie sa. V činnostiach v tejto TOV sa rozvíjajú aj mäkké zručnosti (soft skills) ako je tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia. Zároveň sa v činnostiach môžeme zamerať aj na správne rozhodovanie, vyjednávanie, pracovné pozície, digitalizáciu a informatizáciu.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

5.3 Zdravie a subjektívna pohoda - ZSP

V tejto tematickej oblasti sa venujeme fyzickému a duševnému zdraviu, zdravému životnému štýlu, životospráve, športu, cvičeniu, režimu dňa. Zároveň tu môžeme zahrnúť aj činnosti zamerané na prežívanie svojej pozície – člena tímu, na subjektívnu pohodu (angl. wellbeing), na pocit šťastia a pocit spokojnosti, ako aj činnosti zamerané na skutočný život a virtuálnu realitu.

- fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cviče-nie, režim dňa motivácia, ašpirácie, túžby
- postoje, názory,
- sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života,
- subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane, pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť, pocit spokojnosti
- zmysel života, skutočný život a virtuálna realita

	Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, Športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a Športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.

7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

5.4 Spoločnosť a príroda - SP

Činnosti realizované v tejto TOV sú zamerané na:

- Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti
- Ľudské práva
- Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny
- Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu
- Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, kompromis, lojalita
- Trvalo udržateľný rozvoj
- Planéta Zem, Vesmír
- Globálne problémy ľudstva

	Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

5.5 Kultúra a umenie - KU

Spadajú tu činnosti, ktorých obsahom je kultúrne dedičstvo a umenie v rôznych podobách.

- Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.
- Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.
- Národná hrdosť, vlastenectvo.
- Slovensko – moja krajina.
- Náboženstvá.
- Národnostné menšiny.
- Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.
- Sebavyjadrenie cez umenie.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Vypracovala: Magdaléna Potanková .....

podpis

Platnosť VP od	01.09.2024 Podľa schválenia	**Prerokované na pedagogickej rade 27.08.2024**